

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
Gorizia, Riva Piazzutta, 18 - tel. 3177
PODUREDNIŠTVO:
Trieste, Vicolo d. Rose, 7 - tel. 37603

Polletna naročnina L 800
Letna naročnina L 1.500
Letna inozemstvo L 2.500
Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XII. - Štev. 23 (592)

Gorica - četrtek 9. junija 1960 - Trst

Posamezna številka L 30

Trdna opora v negotovosti

Leto 1960, ki bi moralo biti leto vselepega upanja in trdnega miru, je nenadoma postalo leto temnih oblakov in zaskrbljenih src. Polom vrhunske konference z vsemi poznejšimi izjavami in pretinjami od strani sovjetskih voditeljev je prepregel nebo mednarodnega življenja z novimi temnimi oblaki, ko smo vsi upali, da se prikaže sonce miru. Zopet smo zašli v čase hladne vojne, kot smo jih že imeli v letih berlinske zapore (1948) ter korejske vojne (1952-53). Razlika je v tem, da je takrat vedril v Kremlju molčeči Stalin, danes pa dela vreme zgovorni Hruščev. Kdo je boljši? Nekaj angleški časopis je zapisal, da je bilo boljše pod Stalinom, ker je bilo vsaj manj besedi, dočim Hruščev zmerja desno in levo, kot se zmerjajo pijanci v gostilni na soboto zvečer. Ne vemo, koga bi izbrali, če bi morali izbirati med Hruščevim in Stalinom, kajti dejstvo je, da je Nikita Hruščev pomaknil kazalec na uri mednarodnih odnosov spet za deset let nazaj. Človeštvo se tako ponovno nahaja v popolni negotovosti za jutrišnji dan in je njegova usoda zopet v rokah nekaterih neodgovornih mož, ki rožljajo z atomskimi bombami, kot je pred 20 leti Hitler rožljal s tanki.

TRDNA OPORA

V tem času vsestranske negotovosti nam je Bog dal trdno oporo. In to je mirna gotovost sv. Cerkve, ki kljub vsemu misli le na prihodnost, kakor je bilo napovedano: »In peklenska vrata je ne bodo premagala.« Cerkev, ki se mora od spremembe političnega položaja na svetu najbolj bati, je mirna in misli na prihodnost. V ta namen je sv. oče že lansko leto sklical vesoljni cerkveni zbor ter na binkoštni praznik 1. 1959 ustanovil predpripravljalno komisijo. Ta je v enem letu pod vodstvom kard. Tardinija izvršila velikansko delo. S posebnimi pismi se je obrnila na vse škofove sveta (nad 2000), na vse katoliške univerze in tudi na vse kongregacije v Rimu ter vse naprosila, naj dajo svoje nasvete, o čem naj svetovni koncil razpravlja. Odgovorili so vsi vprašani; škofove so še prej naročili duhovnikom vsak v svoji škofiji, naj svetujejo, če imajo kake posebne probleme. Tako je torej v enem letu predpripravljalna komisija opravila nekaj ljudski referendum v celni Cerkvi, o čem naj na vesoljnem koncilu razpravlja. Vse predloge so v Rimu pregledali — in bilo jih je nad tri tisoč — jih uredili po tvari in ter v kratkih izvlečkih o vsem poročali sv. očetu. Ta je poleg tega marsikako poročilo škofov in univerz tudi sam podrobno preštudiral. S tem je predpripravljalna komisija dovršila svoje delo.

BLIŽNJA PRIPRAVA VESOLJNEGA CERKVENEGA ZBORA

Prvi korak je bil napravljen, zato je bilo treba začeti z nadaljnjim delom. To je storil sv. oče na binkošti preteklo nedeljo. Z osebnim dekretom je imenoval deset komisij, ki naj pripravijo tvarino, o kateri bo razpravljal prihodnji koncil. »Sestavljene bodo iz kardinalov, škofov in duhovnikov, svetnih kot redovnih, ki se odlikujejo po svetosti in po učenosti in ki bodo izbrani iz raznih delov sveta zato, da se tudi tu pokaže vesoljnost Cerkve,« piše sv. oče. Pripravljalne komisije so naslednje:

1. Bogoslovna, ki bo pretehtala vprašanja o verskih vprašanjih, sv. pismu, veri, običajih.
2. Komisija za škofove in vodstvo škofij.
3. Komisija za disciplino duhovnikov in laikov.
4. Komisija za redovnike.
5. Komisija za sv. zakramente.
6. Komisija za sv. liturgijo.
7. Komisija za univerze in semenišča.
8. Komisija za vzhodne cerkve.
9. Komisija za misijone.
10. Komisija za laični apostolat in za vse zadeve, ki se tičejo laične pomoči na verskem in socialnem polju.

Poleg tega je sv. oče ustanovil še posebno Tajništvo za obravnavanje problemov, ki se tičejo širjenja besede in misli (kino, radio, televizija itd.). In tudi posebno Tajništvo za odnose z ločenimi cerkvami.

Vsaka komisija ima več članov izbranih med škofove in duhovnike ter ji predseduje kak kardinal. Vsaka komisija ima tudi posebnega tajnika.

Vse delo različnih komisij pa bo urejevala posebna Centralna komisija pod predsedstvom sv. očeta samega. Sestavljali jo bodo predsedniki različnih komisij in tajništev ter tudi drugi kardinali in škofove, ki jih bo povabil sv. oče.

Z imenovanji pripravljanih komisij je delo za ekumenski koncil stopilo v poln tek. Cez eno leto bomo verjetno že slišali, da je sv. oče določil datum Vatikanskega koncila II., kot se bo novi koncil imenoval. Vsekakor velja že danes poudariti dvoje: vesoljnost prihodnjega koncila in pa pozornost, ki jo zbuja med ločenimi cerkvami.

Vesoljnost koncila se kaže v tem, da

bodo sedaj bolj kot kdaj koli v zgodovini lahko vsi škofove povedali svoje mnenje in predložili svoje predloge. To so že storili v odgovorih na pismo predpripravljalne komisije. To bodo lahko še storili tudi, ko bo zasedal koncil, saj ne bo nikomur pretežno pritil v Rim, ko imamo tako hitra prometna sredstva.

Poleg tega je prihodnji koncil našel izreden odziv med ločenimi kristjani, kot ni nihče pričakoval. Anglikanci, luterani raznih sekt in zlasti vzhodne cerkve so pokazale izredno zanimanje in naklonjenost prihodnjemu koncilu. Prav zato je sv. oče ustanovil poseben Sekretariat ali svet za zveze z ločenimi cerkvami, »da bi pokazali tem bolj svojo ljubezen in naklonjenost do tistih, ki se nazivajo kristjani, toda so ločeni od tega Apostolskega Sedeža, da bi mogli tudi oni slediti delu vesoljnega koncila in najti pot do tiste edinosti, za katero je Kristus tako zelo molil,« pravi Janez XXIII.

Čudovit je torej mir in zaupanje svete Cerkve. Zaveda se, da ne dela in gradi za čas enega parlamenta ali ene vlade, temveč za vso zgodovino do konca sveta in za celo večnost, saj je skrivnostno Telo Kristusovo eno dejstvo, segajoče iz tega življenja v večnost.

XY

Po zasedanju SEATO

V Washingtonu se je zaključilo izredno zasedanje Obrambne pogodbe za Jugovzhodno Azijo — SEATO —, ki so ga sklicali prav zaradi zadnjih mednarodnih dogodkov. Na njem so prisotne vse tri zahodne velesile: Amerika, Vel. Britanija in Francija.

Spričo sovjetskih žalitev na račun Eisenhowerja se je ves ameriški narod strnil okrog svojega predsednika. V nedeljo mu je ob obisku katoliške univerze Notre Dame vzklikalo 200 tisoč oseb. Ob tej priliki je tudi bežno odgovoril Hruščevim žalitvam, rekoč: »Sovražniki človeškega dostojanstva prežijo na tisočerihih mestih, v vladah ter pri poglavarjih, ki dajejo drugim vzdevke. Osem sto milijonov ljudi, ki žive danes za železno zaveso, živijo v pomanjkanju dobrin svobode, ker so prisiljeni udeleževati se pri izdelovanju uničevalnih sredstev.«

Razen Eisenhowerju so isti dan

podelili častni doktorat tudi milanskemu kardinalu Montiniju.

Skoraj istočasno se je mudil v ZDA kanadski preds. Diefenbaker. Z Eisenhowerjem sta poudarila željo po skupni obrambi.

Demonstracije na Japonskem

Na Japonskem so se tudi minuli teden nadaljevale študentske in delavske demonstracije proti vladi ministrskega predsednika Kišija zaradi nedavne sklenjene ameriško-japonske obrambne pogodbe. 125 socialističnih in komunističnih poslancev je v znak protesta odstopilo.

Japonski socialisti in komunisti silovito nasprotujejo omenjeni obrambni pogodbi in zahtevajo, ali da jo vlada takoj odpove ali pa odstopi. Nasprotni so tudi napovedanemu obisku Eisenhowerja na Japonskem za 19. in 20. junij.

Afrika se samoosvaja

Štiri afriške države, pripadajoče Francoski skupnosti (Communauté) so se poslužile pravice, ki jim jo daje spremenjeni pravilnik omenjene Skupnosti, ter zaprosile za popolno neodvisnost ter izstop iz nje. Te države so Slonokoščena obala, Gornji Volta, Dahomey in Niger; vse ležijo v Francoski zapadni Afriki. — O tem koraku so že obvestili njeni predstavniki generala De Gaulla, kateri jim, čeprav s težkim srcem, ni mogel te pravice oporekati, katero jim je sam slovesno priznal, ko je prišel na oblast pred dve letoma.

Besede mičejo, zgledi vlečejo. Tako je tudi v Afriki z osamosvojanjem novih dežel. Po letu 1958 je dobilo neodvisnost osem bivših francoskih kolonij; tri prav pred nekaj tedni (Sudan, Senegal, Madagaskar), lani pa Gvineja, ki je izstopila iz Skupnosti. Sedaj ji bodo sledile, kot rečeno, še štiri druge afriške države.

Zgleda, da bo francosko kolonialno gospodarstvo v Afriki v nekaj letih odpravljeno in da Francija ne bo mogla ohraniti bivših kolonij niti v tako rahli zvezi kot je Angleška skupnost narodov ali Commonwealth.

Nennijevi socialisti na razpotju

Za krščanskimi demokrati so v Rimu zborovali voditelji Italijanske socialistične stranke (P.S.I.), ki jih vodi Nenni. Iz razprav voditeljev te stranke je razvidno, da se tudi Nennijeva stranka nahaja v podobnih notranjih težavah kot Krščanska demokracija: eno krilo sili na levo h komunistom (tako zvaní »Carristi«), drugo pa se zavzema za bolj od komunistov avtonomno politiko in je zato bolj dovtetno za sodelovanje z levim krilom KD. — Obe ti dve struji sta se spopadli na tem malem kongresu socialistične stranke. Njen voditelj Nenni spada k avtonomistični struji. Skrajna levica ga je napadla zaradi njegovega zadržanja do propadlega vrhunskega sestanka. 44 poslancev je podpisalo pismo, v katerem obsojajo Nennija, da je del krivde za polom vrhunske konference v Parizu pripisal Hruščevu, kar je po njihovi dialektiki nedopustno, četudi odgovarja resnici.

Kljub temu je Nenni zaenkrat še odnesel večino v vodstvu svoje stranke. In to je morda glavno pozitivno dejstvo tega zasedanja socialističnega vodstva.

Nenni je v svojem poročilu polemiziral z zaključno resolucijo osrednjega odbora KD. Med drugim je izjavil, da je njegova stranka od leta 1953 docela neodvisna od komunistične partije. Glede sodelovanja s krščanskimi demokrati, je dejal, je pripravljen razpravljati na enakopravni ravni in ne samo za slučajnostno sodelovanje.

Tudi socialisti torej čakajo na boljše čase.

Težak dvogovor med velikimi

Izjalovitev vrhunske konference, ki jo je po splošni sodbi političnih komentatorjev Nikita Hruščev namenoma in premišljeno povzročil iz še ne povsem dobro znanih notranjih razlogov v svoji državi, je imela po vsem svetu velik odmev. Vzbudila je najrazličnejše komentarje, kritike in sodbe.

V zahodnem svetu, kjer vlada široka svoboda izražanja in tiskane besede, so vsi politični krogi in stranke obsodili zadržanje sovjetskega predsednika, ki je zaradi navadnega vohunškega incidenta z letalom »U-2« pognal po vodi tihе upe milijonov ljudi po boljši in mirni bodočnosti. Le komunisti se niso mogli dvigniti nad strogo linijsko dialektiko ter so kot pohlevni sluge odobrvali dejanja svojega gospodarja iz Kremlja. Celo voditelj italijanskih socialistov Nenni, ki je v preteklih letih tesno sodeloval s komunisti in ki tudi sedaj še ni končno in nedvoumno ločen od njih, je zavzel precej pogumno avtonomno zadržanje do Hruščevega sabotiranja vrhunskega sestanka. V glasilu svoje stranke »Avanti« je tudi sovjetskemu prvaku pripisal velik del odgovornosti za polom konference v Parizu, kajti incident z letalom »U-2« ni bil zadosten razlog za tako grobo zadržanje, še preden so štirje veliki sedli za zeleno mizo.

V vzhodnem taboru so seveda vse države morale brezpogojno podpreti in odobrati zadržanje Sovjetske zveze. Jugoslovanska vlada je v začetku skušala zavzeti avtonomno stališče; maršal Tito je v tem smislu kritiziral Hruščeva, toda že nekaj dni zatem je moral popraviti svoje stališče ter napasti Ameriko, češ da je ona zakrivila propad vrhunske konference. To je storil, ker ga je zaradi prvotnega zadržanja silovito napadla sovjetska revija »Komunist«, kateri sta se pridružili komunistična Kitajska in v zadnjih dneh še Albanija. Cuenlaj je maršala Tita imenoval »izdajalca mednarodnega komunizma«, neki albanski časopis pa ga primerja »steklemu psu«. — Jugoslovanski voditelji vse te napade mirno prenašajo, ker se bojijo, da bi se v

nasprotnem slučaju vsule na njih še hujše plohe iz Moskve, Pekinga in Tirane in morala se od kod drugod.

MNENJE MACMILLANA IN DE GAULLA

Za Eisenhowerjem, ki je dejal, da predstavlja zadržanje Hruščeva v Parizu še vedno politično zagonečko, sta o pariškem polomu spregovorila še Macmillan in general De Gaulle. Po mnenju angleškega ministrskega predsednika je polom pariške konference res zadal hud udarec pomirjevalni politiki, za katero si je on tako vneto prizadeval, toda kljub temu je dejal, da ni moč odpraviti pomirjenja v enem dnevu. Zaradi tega je treba, po njegovem, nadaljevati s pomirjevalnimi prizadevanji. Dejaj, da je bil pariški vzgled koristen za zahodno enotnost ter za one pacifijske težnje, ki so bile zlasti močne v Veliki Britaniji in ki so navno upale v pomirjenje za vsako ceno.

Po francoski televiziji je spregovoril tudi general De Gaulle, ki je še enkrat spomnil, kako površen je bil razlog Hruščeva za razbitje konference v dobi, ko nad našimi glavami krožijo umetni sateliti in drugi podobni izstrelki, ki lahko nemoteno fotografirajo zemeljske površine in tudi spuštijo najbolj smrtonosna orožja. Zato je čezmerno vztrajanje Sovjetov pri letalu »U-2« le zakrivanje obraza pred stvarnostjo; prav one dni je namreč sovjetski sputnik lahko osemkrat na dan fotografiral francosko ozemlje, ne da bi kdo kaj protestiral. — V tem trenutku, je dejal, sta zato zahodna enotnost in sodelovanje potrebna kot malokdaj prej v okviru atlantske solidarnosti.

POLEMKA MED SZ IN ZDA

Polemiziranje med Sovjetsko zvezo in Ameriko v zvezi z vrhunskim polomom se je minuli teden nadaljevalo brez prestanka. Stališče ZDA je znano: letalski polet nad sovjetskim ozemljem so bili iz obrambnih razlogov nujno potrebni in so jih zato vsi člani ameriške vlade odobrili; z vlado je solidarna tudi opozicija. Toda Hruščev, ki je upal ravno nasprot-

no, da bo namreč razdvojil ameriško ljudstvo, ni bil tega vesel in se je zato na tiskovni konferenci sprivil še enkrat nad ameriškega predsednika. Njegova predrznost in neotesanost je prešla vse meje dostojnosti, tako da so dopisi zahodnih časnikarjev dospeli na Zahod od cenzure močno okrnjeni.

Vsevprek je zelo vulgarno napadel ameriške državnike ter kanclerja Adenauerja, na račun katerih se je iz njegovih ust vsula cela ploha psokv in žaljivk. Eisenhowerja je hotel prikazati kot neznačajnega in nesposobnega državnika, ki je bil v preteklosti lutka Dullesa, sedaj pa Herterja, Dillona in Nixona. Prezirljivo mu je ponudil mesto ravnatelja v kakem otroškem vrtcu, češ da ni sposoben za drugo. — Nato je ponovil grožnje generala Malinovskega, da bodo sovjetske sile uničile z raketami vsa tista ameriška oporišča v tujini, od koder bi kako letalo odletelo nad sovjetsko ozemlje.

SOVJETSKA TAKTIKA

Le dan prej pa je Hruščev sporočil vsemu svetu nov sovjetski načrt za razorožitev, ki gre v nekem smislu naproti nekaterim zahodnim predlogom. To je storil, ker so se prav te dni obnovili v Ženevi razorožitveni razgovori, ki so jih zaradi navedene vrhunske konference odložili do 7. junija.

Novi sovjetski razorožitveni načrt, katerega sedaj proučujejo zahodne vlade, je v glavnem isti, kot ga je Hruščev predložil v Združenih narodih. Le rok in vrstni red posameznih obdobij sta nekoliko spremenjena. Predvideva tri razorožitvene faze: v prvi naj bi uničili vse bombnike in rakete in sploh vsa sredstva za prenašanje jedrskega orožja; v drugi bi uničili vse zaloge atomskega orožja in v tretjem bi končno odpravili vse vojaške sile. — Mednarodno nadzorstvo bi izvajal kak organizem pod vodstvom Varnostnega sveta, kjer imajo Sovjeti pravico veta.

Opazovalci splošno sodijo, da je cilj tega načrta razdvojiti zahodne sile.

NAŠ TEDEN V CERKVI

12. 6. nedelja, 1. pobonk.: presv. Trojica
13. 6. ponedeljek: sv. Anton Padovanski, c. uč.
14. 6. torek: sv. Bazilij Veliki, c. uč.
15. 6. sredo: sv. Vid, Modest in Krescencija, m.
16. 6. četrtek: presv. Rešnje Telo, zapovedan praznik
17. 6. petek: sv. Adolf, šk.
18. 6. sobota: sv. Efreim Sirski, c. uč.

SV. VID, MODEST in KRESCENCIJA († 305).

Sv. Vid je bil rojen v Siciliji od poganških staršev. Se kot otrok je izgubil mater. Oče ga je dal v varstvo in vzgojo zakonskima Modestu in Krescenciji, ki sta bila brez otrok.

Praznik presv. Trojice

Obhajamo duhovno velik poletni praznik: praznik Troedinega Boga, praznik treh božjih Oseb, praznik presvetega Boga, praznik Boga Očeta in Sina in Svetega Duha.

1. Svetu je potreben Bog in njegova sv. milost. Slepo človeštvo išče razne rešitve. A rešitev človeštva je samo ena, namreč: neskončno veliki večni Bog. Življenje, poizkusi in rešitve brez Boga so popolnoma zgrešene in pogubne. Treba se je vrniti k Bogu, skupnemu Očetu; pri Njem je treba iskati prvo rešitev in pomoč. Bolj kot otroku njegova mati, bolj kot ženi mož, bolj kot telesu hrana, bolj kot denar, zdravje in orožje, vse bolj je ljudem, narodom in vsakemu človeku potreben sveti vsemogočni Bog. »Kajti,« kot pravi sv. Pavel, »od Njega in po Njem in v Njem je vse: Njemu slava na veke. Amen.« Vse dobrote prihajajo od dobrega Stvarnika. Vse so Njegov dar. V Njem je naš mir, naša tolažba, naša rešitev in vsa naša sreča. Od Njega zavisi naš blagor, naše zdravje, življenje in večnost. On je naš vrhovni Gospod in popolni Gospodar. Vsi ljudje skupaj brez Boga ne zmorejo ničesar, vsi sku-

Otroka sta vzgajala v krščanski veri. Izbruhnilo je preganjanje kristjanov. Med prvimi sta bila aretirana Modest in Krescencija. Oče je prihitel po Vida. Silno se je razburil, ko je spoznal, da je sin kristjan. Ker je ta v krščanski veri vztrajal, ga je oče naznanil politični oblasti. Ta je zaprla vse tri.

Mučili so jih hudo. Končno jih je cesar Dioklecijan dal obglaviti.

Sv. Vid se pač ne kesa, da je bil krščen; v nebesih se s svojimi dobrotniki hvaležen veseli.

Ali se ne bodo na sodni dan pritoževali otroci nad lastnimi starši, če jih niso dali krstiti? Kdor ni krščen, ni kristjan, ne more veljavno prejeti katerikoli drugi zakrament.

paj so pred Njim kakor ena sama velika ničla.

2. Svetu je potrebna vera, ponižnost, dobrotina in ljubezen. Svet blodi v brezboštvo, v pogubnem ateizmu. Svet se šopiri v oholem napuhu. Svet se vdaja hudobiji in sovraštvo. Ljudje tekmujejo med seboj, kdo bo močnejši; kdo bo prej in lažje bližnjega premagal; kdo se bo bolj dvignil in proslavil. Ne marajo pa tekme v dobroti in ljubezni. Tekmujte rajši v tem, kdo bo boljši, bolj iskren in plemenit; kdo bo bolj ljubil bližnjega in kdo bo bližnjemu v večjo korist! Svetu je potrebna vera, ponižnost, dobrotina in ljubezen. Potrebna je vera v Troedinega Boga; potrebna je ponižnost pred neskončno velikim Bogom; potrebna je dobrotina in ljubezen. Samo to nas bo rešilo. Vse drugo nam je v propast.

3. Ljudem je potrebna svetost. Svetost reši vse težave in probleme tega in drugega sveta. Ona je najboljša zagotovilo, največja garancija vsake sreče. Svetost nam je vsem neobhodno potrebna, za ta in za drugi svet. Zatorej posvetimo se! Bodimo ljudje in ne živali, kristjani in ne pogani, dobri in ne hudobni, sveti in ne grešniki, pa bo drugače na zemlji! Živimo pošteno, slavimo Boga in ljubimo ljudi! — Sv. Trojica, usmili se nas!

Ruski zavod pri sv. očetu

Bogoslovec Jožko Merkuža iz Nabrežine, ki študira v Ruskem zavodu v Rimu, nam je poslal izvirno poročilo o sprejemu pri svetem očetu.

Silno smo se razveselili, ko smo izvedeli, da je sveti oče Janez XXIII. pripravljen sprejeti naš zavod — Russicum — v posebni avdienci ob priliki tridesetletnice ustanovitve. V soboto 30. aprila smo se ob enajstih zbrali v dvorani »Prestolas. Vodi nas je p. rektor Teofil Horáček. Prisoten je bil tudi ruski škof msgr. Andrej Katkov, ki stanuje v našem zavodu.

Sv. očeta smo sprejeli s cerkveno pesmijo: »Is pollá eti dšpota« (Na mnoga leta, vladika). P. rektor je v imenu zavoda pozdravil svetega očeta, mu izrazil vdanost in ga prosil za blagoslov pri nadaljnjem apostolskem delu med narodi krščanskega Vzhoda. Obenem je obljubil molitve za uspeh bodočega cerkvenega zbora.

Nato je spregovoril sveti oče in zaupal, da mu je že mnogo let pri srcu misel na slovanski svet in da čuti iskreno ljubezen do te velike družine, ki pripada samó Kristusu. Poudaril je, da si je že večkrat želel, se ob bolgarsčini seznaniti tudi z ruskim jezikom, vendar mu mnogotere dolžnosti tega niso dopuščale. Kdor hoče z uspehom apostolsko delovati med kakim narodom, mora dobro poznati njegov jezik, zgodovino in običaje. Nova ideologija, ki skuša prenoviti vzhodne dežele, vzbuja strah. Nemogoče je, da bi ostali brezbržni in neobčutiljivi ob tako velikem nasprotovanju veri in ob taki skrutitvi svobode. Naša dolžnost je, da molimo, da bi verni vztrajali v sveti veri in da bi luč vere zajela brezbožna srca ter da bi se zaustavila vseuničujoča sila nasprotnikov, da bi ti obrnili duhovno in materialno bogastvo Rusije v resnično korist ljudstva. Pobožnost do Matere božje, ki jo tako zelo cenijo na Vzhodu, nas mora ganiti,

saj je vedno živa priča Kristusove oporoke na Golgoti: In učence jo je (Mater Marijo) vzel k sebi, (Jan 19, 27).

Vzhod in Rusija svetega očeta silno zanimata. Povedal nam je sledeči dogodek: Ko je bil še patriarh v Benetkah, se je nekoč srečal s častnikarji različnih narodnosti, med katerimi je bil tudi neki Rus. Ta ga je vprašal za nekatera pojasnila in patriarh je ob tej priliki govoril o apostolu narodov sv. Pavlu, ki je imel odprto srce za vse narode. Ker so pa prisotni želeli, da bi jim patriarh vsaj nekaj spregovoril v ruščini, jih je zadovoljil z najlepšim vzdihom verne duše:

»Gospodi, pomiluj!« (Gospod, usmili se). »Gospod naj se usmili,« je nadaljeval sveti oče, »in odstrani črno noč brezboštva.« Nato je izrazil zadovoljstvo nad delavnostjo Ruskega zavoda, ki ga je nekoč že obiskal in ki uživa, kot je sam ugotovil, velik ugled po svetu.

IZ ŽIVLJENJA NAŠIH LJUDI

Msgr. Lojze Baznik

Sv. oče je imenoval za prelata preč. župnika Lojzeta Baznika, srebrnomašnika, župnika na slovenski župniji Sv. Vida v Clevelandu.

Požrtvovalni in goreči dušni pastir je to odklikovanje zaslužil; obenem je to imenovanje v čast ameriškim Slovencem, posebno še onim iz njegove župnije.

Kakor smo že poročali, je bil msgr. Baznik v povojnem času v Gorici vojaški kurat pri ameriških vojakih. Maševal je v cerkvi Srca Jezusovega. Mnogi se še spominjate njegove dobrotelosti in lepega zgleada.

K imenovanju monsignorju pristrčno čestitamo.

Zanimiva reklama

Ko se voziš po avtocesti, te na obeh straneh ceste pozdravljajo table v kričeh barvah z vsakovrstno reklamo; teh obvestil se tako naveličaš, da jih ob dolgi vožnji skoro prezreš. Ko pa po običajnem kratkem pregledu na meji avto zdrži (rečimo na avstrijsko stran), se reklame nehajo. Zato pa zavzet strmiš, ko se bližaj Grazu ali ko ga zapuščaj in te ob strani avtoceste zopet pozdravljajo velike oglasne deske temnordeče barve z zanimivimi obvestili: V tem kraju sv. maša ob tej uri, v onem ob tej... itd. Obvestilo se zaključuje: Zadnja večerna sv. maša v Grazu v tej in tej cerkvi ob tej uri...

Zanimivo in posnemanja vredno.

Videc

ODBOR ZA ROMANJE V MUENCHEN sporoča, da je še nekaj prostih mest. Če se kdo želi še vpisati, naj se prijavi takoj.

Iz Slovenske izseljenske zveze

Misel povezave vseh slovenskih izseljenskih društev, ki so jo sprožili slovenski izseljenski duhovniki v Evropi, je že toliko dozorela, da bo pripravljali odbor Slovenske izseljenske zveze v kratkem lahko obravnaval vprašanje pravil in izpeljal volite definitivnega odbora. Pripravljalnemu odboru so svoj pristop v Slovensko izseljensko zvezo javila številna društva iz Južne in Severne Amerike, iz Evrope in Avstralije. Vsa ta društva prejema Vestnik SIZ, v katerem so objavljene vse novice iz življenja Slovenske izseljenske zveze. V šte. 7 tega Vestnika je bil objavljen tudi osnutek pravil; vsa društva so bila naprošena, da ta osnutek proučijo in pošljejo pripravljalnemu odboru svoje pripombe in predloge.

Na podlagi odgovorov društev se bodo sestavila definitivna pravila, ki bodo predložena obnemu zboru SIZ v odobritev. Nato se pa bodo v smislu sprejetih pravil izvolili stalni organi zveze.

Pripravljali odbor, ki ga vodijo slovenski izseljenski duhovniki v Evropi, je opravil in še opravlja veliko delo. Za samo izdajanje Vestnika predstavlja lepo delo, saj povezuje slovenska društva po vsem svetu. Veliko priznanje je vzbudil tudi stenski koledar za l. 1960, ki ga je izdala SIZ; sestavljen je iz dvanajstih lepih razglednic, ki predstavljajo znane slovenske kraje.

Nevesta iz Amerike v Parizu

Naši rojaki, bivajoči v Parizu, so imeli v nedeljo 15. maja izreden dan. V dvorani na 29 rue Gassendi so se zbrali, da prisostvujejo veseligrji Janka Mlakarja »Nevesta iz Amerike«. Pred igro je bila sv. maša. Igro so naštudiral slovenska dekleta in je silno lepo uspela. Poročilo pravi, da se še nikoli ni zbralo toliko naših rojakov skupaj v Parizu kakor oni popoldan. Čisti dobicek pojde za novi Slovenski dom v francoski prestolnici, kajti Slovenci hočejo imeti tudi v Parizu svojo hišo, svoj dom, kamor bodo lahko hodili, ne da bi komu bili v napotje. Bog jim daj, da bi mogli uresničiti svoje želje.

Strela udarila v cerkev

Ob suhi nevihti, ki je bila v soboto 28. maja popoldne, je udarila strela v župno cerkev v Vrtojbi. K sreči je bilo to ob uri, ko je cerkev prazna, sicer bi ne bilo brez človeških žrtev, kajti strela je napravila veliko škode zlasti pri orglah in na električni napeljavi, ki je vsa uničena. Poškodovana je tudi električno napeljava po vasi, da je bil del hiš brez luči.

17-letni dijak pripravlja umetni satelit

V nekem mestecu blizu Cape Canaveral na Floridi, znanega ameriškega raketnega odstrelišča je neki 17-letni dijak tehničnih šol poslal v vesolje raketno lastno izdelavo. Z instrumenti je ugotovil, da je raketa poletela v višino 8 km z brzino 1300 km na uro. V konico rakete je nadebudni mladenič dal majhno miško, ki se je po izstrelitvi živa vrnila na zemljo.

Poskusu je prisostvovala samo dijakova mati. Casnikarjem je sam nato izjavil, da je poslal raketo z nekim doslej neznanim gorivom. Povedal je še, da namerava čez nekaj let odvreči lasten umetni satelit. Vsekakor nevarna konkurenca ZDA in SZ...

Še o radijskih oddajah

V zvezi z dopisom »Tržačanka«, ki smo ga objavili v 20. številki našega tednika z dne 19. maja t.l. pod naslovom »Nekaj o radijskih oddajah«, smo naprosili našega tržaškega urednika, naj se oglasi na slovenski radijski postaji in poizve, kako je z iznešenimi nedostatkami.

V razgovoru, ki se je razvil, smo se imeli priliko prepričati, da se glede oddaje »Glasba po željah« vsi nasveti, ki jih je dala naša »Tržačanka«, že stalno in dolgo izvajajo. Razen ob velikih praznikih in tistih godovih, ki to izrecno zahtevajo, se posamezne plošče tekom tedna ne ponavljajo. Med zaželeno ploščo je vedno vrinjenih tudi nekaj drugih, da bi oddaja bila tako bolj pisana. Zagotovili so nam, da uredniki oddaje pri svojem delu ne upoštevajo samo naročila, ki jih da večje število dopisnikov, temveč tudi želje posameznikov, posebno če zahtevajo izvedbo kakšne nove, za to oddajo primerne, a v njej še neuporabljane pesmi.

Seveda pa ostaja »Glasba po željah« kljub temu precej enolična. Tega se uredniki zavedajo, a dodajajo, da je pač tako na vseh radijskih postajah, ki imajo kaj podobnega na sporedu. Gre za plebiscitarno oddajo, v kateri ima okus poslušalcev, katerim je namenjena, prvo besedo. Sicer bi to ne bila več glasba »po željah«, kako se bo Cerkev tudi v bodoče med vsemi narodi najbolj uveljavila po delih ljubezni do revežev in trpečih ter po globoko izobraženem kleru, ki bo znal dati vzpodbudo pri vseh ustvarjalnih silah katoliške kulture.

Poljska na evharističnem kongresu

Evharističnega kongresa v Münchenu se bo udeležila tudi Poljska, ki bo sodelovala pri dveh pomembnih razstavah. Pri obrtni razstavi bo pokazala cerkvene izdelke. Pri cerkveno-umetniški razstavi pa bo sodelovala s svojo versko literaturo.

Visoko priznanje

Pri cerkvi v Medani praznuje v teh dneh cerkvenik Anton Simič velik jubilej. Praznuje namreč 70-letnico svojega službovanja pri cerkvi. Za njegovo dolgoletno in zgledno delo v slavo božjo in korist vernikov ga je sv. oče Janez XXIII. odklikoval s svetinjo »Pro Ecclesia et Pontifice«. Tudi sedaj, čeprav je v svojem 86 letu starosti še vedno z mladostnim razpoloženjem vrši to svojo službo. Čestitamo!

Jugoslovanski škofje v Rimu

Pred kratkim je sprejel sveti oče v privatni avdienci škofa Pavla Butoraca iz Dubrovnika, ki je prišel v Rim poročat o stanju v svoji škofiji. V Rimu se muči tudi administrator poreško-puljske škofije msgr. Dragutin Nežić.

Vzorna šola

Bostonski nadškof kardinal Cushing je blagoslovil temeljni kamen za novo zgradbo poleg katoliške šole za bolničarke. Ta šola ima okrog 900 gojenk in je ena največjih ter najbolj opremljenih šol te vrste v Združenih državah.

Ugoden razvoj misijonov

Na Japonskem se je število katoličanov v desetih letih podvojilo. Danes jih je 266.000, pred desetimi leti jih je bilo le 130.000. Se ugodnejši je porast domačih duhovnikov. Pred desetimi leti jih je bilo le 100, danes pa 392.

Argentinski predsednik pri sv. očetu

18. junija bo sveti oče sprejel v posebni avdienci argentinskega predsednika Frondizija.

Misijonska delavnost katoličanov

V prvi polovici meseca maja so se zbrali v Rimu voditelji in delegati papežskih misijonskih društev iz 20 narodov. Podprefekt kongregacije za širjenje vere, kardinal Gregorij Agagianian je ob tej priliki podal poročilo o celotnem misijonskem delu Cerkve po svetu. Med drugim je povedal, da so verniki v letu 1959 zbrali za misijone nad 18 in pol milijonov dolarjev. Posebej je naglasil izreden smisel žrtev, odpovedi in drugih duhovnih sredstev za širjenje krščanstva med narodi, kjer deluje nad 722 misijonskih postaj. Kardinal je tudi povedal voditeljem misijonskih društev, da je zavod Propagande v Rimu postal premajhen. Zato je predvidena gradnja novega zavoda, ki

bo mogla sprejeti nad 200 gojencev, ki se v vedno večjem številu oglašajo iz neštetihi misijonskih dežel.

Znamke verske vsebine

Ob priliki mednarodnega evharističnega kongresa v Münchenu bo tudi zanimiva razstava, prva mednarodna te vrste, poštinih znamk z versko vsebino pod geslom: »Znamke dajejo priliko spoznavati Kristusa«. Na tej razstavi bo sodelovalo 135 zbiralcev znamk iz 23 dežel.

Gospodarski napredek ne pospešuje verskega življenja

Pomožni škof v Münchenu, msgr. Neuhäslar, se je pred Veliko nočjo mudil v Španiji in na Portugalskem, kjer se je s cerkvenimi oblastmi dogovarjal glede priprav na kongres. Ob tej priliki je škof, ki je tudi vodja tajništva za kongres, izjavil, da ekonomski napredek v Nemčiji ni prinesel napredka verskemu življenju; materialistični duh in želja po denarju odvrčata mladino od duhovniških in redovniških poklicev.

Ameriški katoličani za svoj tisk

Katoličani severno ameriških držav so začeli pod vodstvom svojih škofov načrtno akcijo za uveljavitev svojega katoliškega tiska. Tako si je propagando za dober katoliški tisk postavila za svojo letno nalogo celotna narodna zveza Marijinih kongregacij. — Zveza katoliških izdajateljev pa je začela izdajati posebno revijo z naslovom »Spoznavati«. Revija izide na vsaka 2 meseca in daje bralcem kritična navodila, po katerih naj si iščejo dušne hrane v knjigah in revijah ter časopisih.

Ljubezen do revežev

Ko je sv. oče na praznik Gospodovega vnebohoda razglasil blaženega škofa Gregorija Barbarigo za svetnika katoliške Cerkve, je govoril o velikih delih tega cerkvenega nadpastirja in njegovih krepostih. Posebno je papež naglašal pri tem,

Ob smrti B. L. Pasternaka

Boris Leonidovič Pasternak se je rodil 1. 1890 v Moskvi kot sin slikarja in glasbenice-pianistke. Ze v zgodnji mladosti se je ukvarjal z umetnostjo; filozofijo pa je študiral najprej na moskovski univerzi in nato v Marburgu na Nemškem. Njegova prva pesniška zbirka je izšla l. 1914, vendar se je dokončno uveljavil v ruski književnosti šele v letih po revoluciji z različnimi zbirkami poezij, od katerih sta zlasti Moja sestra življenje (1922) in Teme in variacije (1923) odkrili v Pasternaku novega, velikega pesnika. Po daljšem premoru je od leta 1932 do 1945 izšlo še nekaj pesniških zvezkov, med katere spadajo lirične stvaritve Drugo rojstvo, Na jutranjih vlakih in Prostorna zemlja. Ze v tem času so bila njegova dela pri komunističnih oblasteh bolj hladno sprejeta in pesnik se je moral boriti proti pritisku uradnih in političnih krogov. Dolžni so ga individualizma in formalizma, in čeprav se je skušal vživeti v nove razmere in čutili s svojim narodom, je bil bolj osamljen. Njegove poezije pa so bile že prevedene v razne evropske jezike in literarni zgodovinarji so si že tedaj bili edini v tem, da je Pasternak nedvomno največji živeči ruski lirnik. Zanimanje pa so vzbudila tudi njegova pripovedna pesniška dela, kot avtobiografija pesnitev Sptekorski in epsko-revolucionarna pesnitev Trisot dve sto peto leto. Poleg tega so znana tudi nekatera njegova dela v prozi in prevodi iz tujih slovstev. Prevedel je med drugim več Shakespearejevih dram.

Predvsem pa je Pasternak slovel kot pesnik-lirik. V ruski literaturi XX. stol. zasledimo mnogo pesniških struj (dekadenti, simbolisti, futuristi, proletarski, predvojni in povojni pesniki itd.). V letih revolucije se je pojavila cela vrsta pesnikov, a od teh si je le nekaj pridobilo nesmrtno slavo in med temi je tudi Pasternak, katerega je zajela revolucija tedaj, ko je bila njegova poezija šele v razcvetu. Ettore Lo Gatto, najboljši poznavalec ruske literature v Italiji, je v svoji Zgodovini ruskega slovstva zapisal, da predstavlja njegova poezija sintezo klasične tradicije, muzikalnega simbolizma in futurističnih oblik.

To je v kratkem orisu literarno delo Pasternaka in pisatelja Borisa Pasternaka, ga je objavljena zgodovina v Rusiji izven nje poznala pred letom 1958. V ruski literaturi je veljal za enega največjih sodobnih pesnikov, čeprav je bilo njegovo ime izven Rusije bolj znano le poznavalcem ruske literature. Pomen in veličina njegovega literarnega delovanja sta torej neodvisna od slave, ki si jo je pridobil v zadnjih letih, le da se je sedaj njegova slava razširila po vsem svetu in je njegovo ime dobro znano tudi široki javnosti svobodnega sveta (na skrivaj tudi v deželah onstran železne zaves).

Kot je vsem še predobro v spominu, se je l. 1958 pojavil na obzorju Pasternakov roman Doktor Zivago; izdal ga je v Italiji založnik Feltrinelli in kmalu je bil roman preveden v mnogo drugih jezikov, — v domovini pa je bil natis knjige prepovedan. Se večji svetovni sloves je Pasternak dosegel, ko je l. 1959 prejel za to svoje delo Nobelovo nagrado. Vsakdo se še spominja, kako velik odmev je vzbudil v svetovnem tisku ta dogodek. Ne toliko zaradi Nobelove nagrade same (saj delijo te nagrade leto za letom), ampak zaradi okoliščin, v katerih je bilo njegovo delo v tujini izdano in v domovini prepovedano ter zaradi razmer, v katerih se je znašel Nobelov nagradjenec Pasternak, proti kateremu se je ostro zagnala oblast rdeče diktature in nanj

izvajala tolikšen pritisk, da se je moral temu velikemu priznanju odreči. Izključen je bil iz društva ruskih književnikov in od tedaj dalje ga je Sovjetska Rusija ignorirala. Sorazmerno s krivicami, ki mu jih je prizadejal režim v domovini, pa je rastele njegove ugled v svetu. Nobelova nagrada mu je deloma tudi koristila, kot se je sam nekoč izrazil. »V njej je bila opora, ki mi jo je svet nudil. Rešila me je hujskega. Niso mogli ravnati z menoj, kot bi bili hoteli. Niso se me več mogli iznebiti.« Njegove so tudi besede: »Dolgujem življenje protestom sveta.«

Medtem pa je njegova »prepovedana« knjiga obhodila svet; prevedli so jo v nešteto jezikov. Založnik Feltrinelli, ki je prvi seznanil svet z njo, je oskrbel tudi izdajo v originalu, v rusčini; pred kratkim je izjavil, da je veliko povpraševanja po ruski izdaji zlasti na Finskem, odkoder roma veliko izvodov skrivaj čez mejo. Tako morejo Rusi po zaslugi tujega založnika spoznati od režima prepovedano delo enega svojih velikih književnikov. V Italiji je bil do sedaj Pasternakov roman tiskan v približno 160.000 izvodih in je doživel 35 izdaj. Računajo, da je izšlo v raznih deželah poldrugi milijon izvodov.

V samotni svoje tihe dače (dača = po deželska vila) v kraju Peredelkino, nedaleč od Moskve, je Nobelov nagradjenec Pasternak ves osamljen in zagrenjen preživel zadnje mesece. V oporo mu je bila zvesta, da kljub navidezni samotni ni bil sam. Na njegovi strani je bilo svetovno javno mnenje, solidarnost in občudovanje svobodnega sveta in vseh onih nešte-

„Kaj poreče Katoliški glas?“

Primorski dnevnik nas je pretekli teden zopet pozval, naj povemo svoje mnenje o nekaterih zadevah, ki ga srbijo. Ker ni naša navada molčati na izzivanja, povemo »to svojoe«.

Kot znano so bili v Trstu izvoljeni v odbore raznih občinskih ustanov tudi zastopniki opozicije, med njimi poleg komunistov in misinov tudi zastopnik demokratičnih Slovencev dr. Rudolf Marc in zastopnik titovskih Slovencev dr. Gruden. To dejstvo, da so prišli v odbore občinskih ustanov tudi komunisti in Slovenci, je razumljivo razburilo razne kroge v Trstu. Posebno so se odlikovali liberalci. Med demokratičnimi tudi ni šlo vse gladko in sta v znak protesta dr. Pecorari in inž. Spaccini odstopila iz občinskega odbora. Dejala sta, da sta to storila zaradi zavesti. O zaidevi je pisal tudi dnevnik »Il Quotidiano« v Rimu, ki je po pisanju Primorskega odobral odstop demokrščanskega odbornika Pecorarija. Primorski pove še več: oba odstopivša demokrščanska prvaka da sta vodilna člana katol. akcije v Trstu. Kaj poreče Katoliški glas k temu?

KG pravi k temu naslednje:

1. Celotna KD preživlja danes težko krizo prav zaradi vprašanja o sodelovanju s skrajno levo in desnico. Na dveh državnih kongresih niso krščanski demokratje mogli razčistiti tega vprašanja. Zato ni nič čudnega, če so tudi v vrstah tržaške KD ljudje, ki se v tem vprašanju ločijo, tako da eni sprejemajo sodelovanje bodisi z desno bodisi z levo opozicijo, drugi so pa odločno nasprotni »klanjanju« na levo.

2. V Trstu je pa gotovo še en činitelj, ki vpliva na odločanje krščanskih demokratov, in to je nacionalizem. Inž. Spac-

tihi, ki so v domovini čutili z njim in znali ceniti njegovo delo.

Se je pisal in snoval, toda njegovo poslednje delo je ostalo nedokončano. Zavrtna bolezen mu je strla še tiste življenjske sile, ki so mu do zadnjega pomagale pogumno živeti. Dne 30. maja se je v svetu naglo razširila vest, da je Boris Leonidovič Pasternak umrl. Sovjetski radio in tisk sta o tem poročala šele nekaj dni po pisateljevi smrti. Njegovega pogreba se je udeležilo kakih tisoč ljudi; bili so to večinoma preprosti kmetje iz okolice, pa tudi nekaj znanih kulturnikov — pisateljevih prijateljev. Eni in drugi se niso v tem trenutku nikogar bali in so molče, a z veliko boleščjo v srcu pospremili k večnemu počitku svojega velikega pesnika. Njegov tihi dom je od sedaj dalje lahka ruska zemlja pod tremi samotnimi smrekami na pobočju griča nad Peredelkinom. Tej svoji zemlji je ostal zvest do zadnjega, saj je ni hotel zapustiti niti tedaj, ko bi si bil ob priložnosti Nobelove nagrade lahko izbral pot v svobodni svet.

Naj tu navedemo še besede, ki jih je ob odprtem grobu govoril Pasternakov prijatelj, profesor filozofije Valentin Asmus in ki samo potrjujejo veličino in nesmrtnost Pasternaka. »Njegovo ime bô živelo v sovjetski literaturi. Mi lahko sprejmemo ali zavrnemo njegovo mnenje, toda dokler bo na zemlji živela ruska poezija, bo Pasternak vedno med njenimi največjimi pesniki. Prepričan sem, da bo B. L. Pasternak kljub vsem diskusijam, ki so nastale ob njegovem imenu in delu, vedno ostal v spominu ljudi.«

O tem je bil svet že prej prepričan; te besede pa dajejo še posebej upanje, da bo prišel čas, ko bo Pasternaku tudi njegova lastna domovina v sodbi bolj pravična.

L. B.

cini je pri odstopu izjavil: »Ne morem si kaj, da bi ne poudaril globoke težave, ki jo čutim kot katoličan in kot Italijan, zaradi odločitve, ki odpirajo vrata nekaterih važnih občinskih ustanov raznim protidemokratičnim in protinarodnim skupinam.« Z izrazom »protinarodne skupine« je jasno mislil na slovenska zastopnika inž. Marca ter dr. Grudna. Mržnja do slovenske manjšine je torej še enkrat pokazala svoje lice v vrstah tržaških kršč. demokratov. Kaj naj rečemo k temu? Samo to, da je žalostno za nas vse katoličane, italijanske in slovenske, da so v naših vrstah še vedno ljudje prežeti z nacionalistično mržnjo, ki sta jo pred prvo vojno sejala framasonski liberalizem in po vojni fašizem. Taki možje gotovo niso v čast ne KD ne katol. akcije.

Vendar Primorski dnevnik nima pravice metati nanje kamna, ker je on sam prežet s še večjo mržnjo do drugih še večjih vrednot, n. pr. do Boga in do Cerkev. Svoj prezir do našega Boga seje vsepovsod, kjer le more. V isti številki dne 2. junija je n. pr. prinesel članek »Formula o prisegi pred ustavnim sodiščem.« V tem članku piše: »Omenjeni člen določa za prisego formulo »zavedajoč se odgovornosti, ki jo prevzemata pred bogom in pred ljudmi...«

Primorski govori o Bogu, ki ga pozna ital. sodišče in ta Bog je krščanski Bog, zato ga tudi v slovenščini pišemo z veliko začetnico **Bog**! Primorski pa stalno piše z malo začetnico iz samega prezira do krščanskega BOGA. In tak časopis naj uči druge ljudi olike in demokratiških manir?!! Medice cura, te ipsum! Najprej pometi pred svojim pragom, potem hodi drugam!

Slovo

Okrog 20. avgusta 1943 je bilo vse pripravljeno za odhod. Bilo je še zgodaj zjutraj, ko sem zapuščal večno mesto. Imel sem občutek, da se poslavljam za vedno, a čudno, prav ta občutek mi je dajal moč, da nisem klonil.

Zadnji večer mi je mati v enaki slutnji z rahlim opominom dejala: »Vi greste. (Od dneva, ko sem bil posvečen, me je vedno vikalala). Vi torej greste med one ljudi... Nikoli več vas ne bom videla...« To je bila največja žrtev, ki jo je Bog zahteval od mene: da sem moral zapustiti svojo mater. Toda Bog je prvi! Zato sem se premagal in dejal materi: »Če boste nekega dne slišali, da so vašega sina ubili, ne jokajte, ampak bodite veseli in ponosni, da ste mati mučenca, ki je umrl za svojo vero.«

Naslednjega dne navsezgodaj sem v družbi brata odpotoval. Matere nisem več videl. Sam sem namreč hotel, da bi se tik pred odhodom ne poslavljala od mene, da bi obema ne bilo še huje.

Dospel sem v Bologno in tam vzel br-

Kotiček jagod (Il posto delle fragole)

Ime švedskega režiserja Ingmarja Bergmana se vedno bolj uveljavlja v filmski umetnosti. Pred leti docela neznan izven meja svoje domovine, je postal danes eden največjih in najpomembnejših filmskih ustvarjalcev. Vrnil je švedskemu filmu spet tisti bleščeči sijaj, ki ga je imel pred mnogimi leti.

Bergmanu so zelo dragi alegorični motivi, kar je pokazal v mnogih dosedanjih filmih. V svojih delih ima navado prikazati najboljše človeške probleme; poglubi se v notranjost duše in jo kot dober in izkušen psiholog preučuje v vseh njenih podrobnostih. Zato imajo njegovi filmi po navadi dokaj preprosto zgodbo. Bolj kot v njihovih dejanjih prikazuje svoje junake v njihovem duševnem življenju, v njihovem obnašanju napram tistim, s katerimi živijo.

Tudi film »Kotiček jagod« je po svoji zgodbi zelo preprost. Rekli bi celo lahko, da sploh nima zgodbe. Zdravnik, ki ga vsi spoštujejo in smatrajo za velikodušnega in izrednega moža, se nepričakovano znajde pred trdo in zanj kruto resnico: snaha mu odkrije njegovo pravo notranjost, popolnoma različno od tiste, ki so jo drugi videli: v resnici je bil in je velik egoist, ki ni znal nikoli razumeti trpljenja drugih, ki je za svojo navidezno dobroto in velikodušnostjo skrival vedno le puhlo in prazno srce, zaprto vsaki pomoči do sočloveka. Ob tej trdi resničnosti se stari zdravnik s spomini povrne nazaj v preteklost, ko je bil še mlad. Začnejo ga mučiti čudne sanje, ob katerih vedno bolj odkriva samega sebe, svoje preteklo življenje, svoje zdravniško delovanje. Ob teh sanjah spozna drugačnega človeka od slike, ki si jo je sam ustvaril o sebi in ki so si jo drugi ustvarili o njem. Na koncu se zave, da je vse svoje življenje zgradil na slabih temeljih, da je napravil mnoge ljudi nesrečne s svojim obnašanjem. Zave se torej pravočasno svoje zmote: še je čas, da popravi zamujeno. Z drugačnimi očmi, z drugačnimi občutki začne gledati na tiste, ki mu živijo blizu: na sina, na snaho in na staro ter zvesto služkinjo, s katero je bil vedno tako zadirčen.

Kot vidimo torej, je vsebina tega filma zelo preprosta in enostavna. Toda okoli te zgodbe je Bergman znal prikazati življenjski problem in medsebojne človeške odnose. Čudovite slike napravijo iz tega filma na nekaterih mestih samo poezijo. Naravna in nepriljubljena igra vseh igralcev napravi iz njih prepričljive junake. A nadvse odlični je igralec, ki nastopa v vlogi starega zdravnika.

Zal so taki veliki filmi prav tisti, ki dosežejo najmanjši trgovski uspeh in ki jih širše občinstvo navadno sprejme precej hladno.

Film je primeren za odrasle. Mira

Širite „Katoliški glas“

Naser obišče Tita

Predsednik in diktator Združene arabske republike (Egipt in Sirtija) se trenutno mudi na obisku pri grškem kralju Pavlu. To je prvi njegov uradni obisk v državi, pripadajoči Atlantskemu zavezništvu. Vendar s tem v zvezi pripominjajo, da bo to okoliščino nekoliko ublažil z obiskom v Jugoslaviji, kjer se bo srečal s svojim političnim prijateljem marsalom Titom na Brionih, kjer bosta oba imela tudi politične razgovore.

ZA DOBRO VOLJO

V Zürichu (Švica) je neka velika restavracija uvedla posebno novost. Gost, ki v 12 minutah ne dobi na mizo, kar je naročil, ne plača nič. Skoda, da ne uvedejo povsod te lepe navade; lahko bi tako marsikje vse leto jedli in pili zastonj.

Radio Trst A

Teden: od 12. do 18. junija 1960

Nedelja, 12. junija: 8.30 Poslušali boste... od nedelje do nedelje na našem valu. — 10.00 Prenos maše iz stolnice sv. Justa. — 12.00 Vera in naš čas. — 15.40 Ljubljanski vokalni kvartet. — 16.00 Schumann: Papillons, op. 2. — 18.30 Slovenske zborovske skladbe. — 21.00 »Li Tai Po«, sestavljen Jože Peterlin. — 22.10 Beethoven: Trio št. 7 v B-duru, op. 97, imenovan »Nadvojvoda«.

Ponedeljek, 13. jun.: 13.30 Dobro zabavo vam želijo... — 18.00 Oddaja za najmlajše: »Mogočni prstan«, pravljica, ki jo je napisal Fran Milčinski - I. del; igrajo člani RO, nato Iz jugoslovanske folklore. — 19.00 Utrinki iz znanosti in tehnike. — 20.30 Čajkovski: »Evgenij Onegin«, opera v treh dej. Orkester in zbor beograjske drž. Opere vodi Oskar Danon.

Torek, 14. jun.: 18.00 Radijska univerza - Tone Penko: Strupi, mamila in nasladila: (6) »Hašiš«. 18.10 Šostakovič: Prva simfonija v F-duru, op. 10. — 21.00 Sola in vzgoja - Ivan Theuerschuh: »Skromnost v vzgoji«. — 21.00 Ilustrirano predavanje - Saša Martelanc: »S popravko okrog sveta«: (5) »The Harry Lime, Themes«. — 22.00 Umetnost in življenje - Edvard Traven: »Trije Dumasi«. — 22.15 Glasba za klarinet jugoslovanskih skladateljev.

Sreda, 15. jun.: 18.00 Z začarani police - Milica Kitek: »O škrateljčkih«. — 18.10 Škerjanc: Druga suita za godalni orkester; Bravničar: Slovenska plesna burleska. — 18.35 Dalmatinske pesmi. — 19.00 Zdravstvena oddaja. — 21.00 »Sončne poljane«, igra v štirih dej., ki jo je napisal Ivan Maticič; igrajo člani RO.

Četrtek, 16. jun.: 8.30 Iz slovenske pesmarice. — 9.00 Oddaja za najmlajše: »Lena mravljica Cici«, pravljica; igrajo člani RO. — 10.00 Prenos maše iz stolnice sv. Justa. — 12.00 Predavanje - Miran Pavlin: Zgodovinski razvoj kinematografske tehnike. — 16.00 Ireland: Concertino pastorele za godalni orkester. — 17.00 »Noro zlato«, komedija v dveh dej.; igrajo člani SG. — 18.20 Koncert flavtista A. Poluzizza in harfistke D. Marchi. — 19.00 Sirmo obzorja - Saša Rudolf: Odkrili smo prvine: (11) »Plemeniti plini«. — 21.00 Obletnica tedna - Boris Mihalič: Druga svetovna vojna: »Nemški vdor na Dansko in Norveško«. — 21.15 Simfonični koncert orkestra Tržaške filharmonije.

Petek, 17. jun.: 18.00 Vloga propagande v zgodovini človeštva - Mirko Javornik: (4) »Kako je bilo s propagando v starem Rimu«. — 18.10 Mendelssohn: Koncert v e-molu za violino in orkester, op. 64. — 19.00 Sestanek s poslušalkami. — 21.00 Umetnost in privedite v Trstu. — 22.00 Znanost in tehnika - Glavko Turk: »Problem nečistih voda«. — 22.15 Koncert pianista Fredija Doška.

Sobota, 18. jun.: 13.30 Dobrodošle! Plošče prvič v oddaji. — 16.00 Dante Alighieri: Božanska komedija - Vice - 30. sprev. 18.00 Gospodarski in socialni dvig italijanskega Juga - Franc Jeza: (3) »Tujski promet«. 18.10 Avenik in Veseli Planšarji. — 20.30 Teden v Italiji. — 20.40 Zbor »Ljubljanski Zvon«. — 21.00 Oprostite, če motim: Preiskave inšpektorja Belgarba. Sesta zgodba: »Krik v noči«; igrajo člani RO. — 22.00 Dvorak: Sere-nada, op. 22.

ljubnost do mene je v resnici presegala že vsako mejo.

Ostal sem tukaj še cel teden, kajti hotel sem biti popolnoma gotov, da bom lahko brez ovir potoval dalje. Ko sem videl, da je kontrola na Dnjestru popustila, sem se odločil za končni korak.

Bilo je zvečer na praznik žalostne Matere božje, ko sem zapuščal Bukarešto. Brez dvoma se mi prihodnost ni kazala v najbolj rožnatih barvah, a vendar me to, hvala Bogu, ni preveč motilo in tako sem še dokaj mirno nadaljeval svojo pot. Naslednji dan sem prekoračil Dnjester. S tem korakom sem jasno čutil, da sem vrgel kocko, toda ravno tako jasno sem čutil, da je z mano Bog in, če je Bog z nami, kdo bo proti nam?!

Na postaji v Odesi me je čakal sobrat. Srečanje je bilo prirsčno. Ravno tako prirsčno so me sprejeli tudi na italijanskem konzulatu, kjer so me tudi nastanili. In tako sem v Odeso vendarle prišel prej jaz kot Sovjeti. Ta položaj je bilo treba zdaj ohraniti in ga obdržati tudi za naprej. (Se nadaljuje)

Vohun iz Vatikana 6

Po spisu o. Petra Leonija
Prir. Mariza Perat

V Italiji

Vsaki si lahko predstavlja, kakšne občutke sem imel, ko sem po tolikem času in tolikih nevarnostih zopet stopil na tla svoje domovine. Nič čudnega, saj vemo, da gre vsak rad domov.

V Italijo smo prispeli prav ob koncu maja, torej v najlepšem letnem času. Prišli pa smo čez Brenner in zato je bila pot še toliko slikovitejša.

Ko sem se vrnil v Italijo, sem ostal nekaj časa v Bologni, nato pa sem se odpravil v Rim, kajti hotel sem poizvedeti kaj več glede našega položaja na ruski fronti.

V Rimu sem v svoje veliko začudenje ugotovil, da je bil ukaz o umiku že davno izdan, a mi tam gori še vedno nismo ničesar vedeli. Vprašali so me, ali bi imel

toliko poguma, da bi se zopet vrnil v Odeso. Odvrnil sem z nasmehom, da se rad vrnem, čeprav je skoraj gotovo, da bodo čez kakšen mesec Odeso zasedli Rusi. Sicer sem pa ravno nje iskal; priložnost, da bi se z njimi na tako lahek način srečal, verjetno zlepa ne bom več imel takšne kakor zdaj, če grem v Odeso. In tako sem se odločil.

Zdaj sem se mrzlično lotil priprav. Odšel sem zopet v Rim, da tam počakam na potni list za v Romunijo, ki pa je moral prej imeti romunski, ogrski in nemški vizum, in tako sem moral v resnici dolgo čakati, da je vse to bilo opravljeno. Poleg tega sem se tudi bal, da bi me Rusi ne prehiteli in pred menoj prišli v Odeso, tako da nazadnje še odpotovat ne bi mogel. Vendar pa se je le vse uredilo in dobil sem dovoljenje. Pred odhodom me je v posebni avdijenci sprejel še sv. oče. V veliko tolažbo mi je bilo, da mi je ob tej priložnosti podelil še blagoslov, z željo, naj ga podelim vsem onim, ki trpijo za železno zaveso.

Dijaška predstava v Avditoriju

Dijaki »Znanstvenega liceja v Trstu« so preteklo sredo prijetno presenetili številno občinstvo s predstavo Anouilhove »Antigone« in s tem dokazali misel za organizacijo in umetniško delo. Navadno se ob koncu šolskega leta maturantje poslavljajo od srednješolskega življenja z dramskim nastopom. Letos pa je bilo nekoliko drugače, dijaki nižjih letnikov so se namreč poslavljali z »Antigono« od letošnjih maturantov. Saj če izvzamemo Antigono, Izmeno in Kreona, ki so iz sedmega razreda, so ostali igralci vsi iz nižjih letnikov. Preseneča nas dejstvo, da prihaja večina igralcev iz realne in ne klasične vzporednice, čeprav bi bili poslednji bolj poklicani, da pripravijo to uprizoritev. Naloga, ki so si jo dijaki zadali, je bila z ozirom na njih starost in neizkušenost zelo zahtevna, kar moramo nujno pri oceni upoštevati.

Zanimivo bi bilo izvedeti, zakaj se je režiser prof. Jože Peterlin oziroma organizacijski odbor odločil prav za Anouilhovo »Antigono«. Verjetno so se za to delo odločili predvsem iz tehničnih razlogov. Ta drama je namreč nekoliko preveč statična, poetični element prevladuje nad dramatičnim, in čeprav je stari motiv prenesen v modernejši okvir, ne učinkuje zanimivo in sodobno. Avtor je sicer uporabil moderna izrazna sredstva, psihološko-etični principi, ki so navdihovali Sofokleja, pa so ostali nedotaknjeni. Zdržitev moderne prevleke in antičnega jedra ni delu v korist. Bilo bi preveč enostavno, ko bi si mogli zamisliti, da živi zgodovinski Sokrat med nami in da govori v našem jeziku. Zaradi tega ne bi še bil moderen.

Antigono je igrala Matejka Peterlin. Pozna se ji, da ima talent za odrsko umetnost. Dobro je obvladala pesniški jezik junakinje in je svojo vlogo doživeto odigrala. Marsikateri dvogovor, zlasti s Kreonom, bi zaslužil še posebno pozornost, tako je bil dramsko in poetično dovršen. Če bo na tej poti vztrajala, zlasti pa če bo skrbno gojila obrazno mimiko, ki je tako važna za oder, bo žela še velike uspehe.

Tudi Kreon, Griša Mikuš, je podal svoj lik dosledno. Tehnično je bila njegova vloga gotovo najtežja, saj je moral igrati starega tirana, slepo zaverovanega v svoj mali svet. Motila je le tu pa tam čez zobe izgovorjena beseda in odrska negotovost. A to so le malenkosti, ki prav nič ne motijo celotne Kreonove slike, ki jo je Mikuš podal. Težko je namreč prikazati junakovo značajnost, preračunano samoljubje, pohlep po oblasti, in obenem človeka, v katerem ni še izumrla ljubezen do otrok in bližnjih.

Varuška, Mara Debeljuh, je prikazala dobrodušno, pridno, staro damo na kraljevem dvoru. Če bi bila malo bolj pazila na umernost svojih gest, bi lahko rekli, da je dobro igrala.

Lektor je bil Boris Sancin. Ni mi znano, če je kdaj nastopal, toda od vseh se je njemu najbolj poznalo, da je občinstvo pritegnil in ga obvladal. Njegova jasna in čista izgovorjava, njegov naraven način podajanja zasluži le pohvalo.

Pohvalo zasluži tudi Vodopivec, ki je s svojo kratko vlogo izoblikoval res dovršen lik, in kar je še najbolj važno, prikazal je sodobnega stražarja, ki mu ni srce še toliko otopelo, da bi odrekel uslugo; kljub temu pa zahteva plačilo.

Marta Ščuka je vlogo Izmene igrala prizadevno, vendar ne prepričljivo.

Zdi se mi, da Riko Adamič ni znal in ni mogel podati Hajmona. Igralska umetnost zahteva svojevrstno nadarjenost, ki je v Hajmonu ni bilo zaslediti.

Stražniki so tudi po svoje skušali ustvariti pravo vzdušje. Njihova igra je bila včasih režijsko neizpoljena.

Tudi slu, Francu Zerjalu, ne moremo odreči pohvale. Njegova dikcija je naravna in jasna. Dobro bo bilo, če bi obvladal mimiko.

Scenarij Edvarda Zerjala je bil učinkovit.

Povsem svojevrstno in skladno je dopolnjevala predstavo glasba prof. Pavleta Merkuja.

Z ozirom na to, da med nastopajočimi ni bilo niti enega poklicnega igralca, ampak samo doraščajoča mladina, ki je bila prvič na odru, je predstava izredno dobro uspela.

Jurij Slama

Mladika štev. 5

Z nekaj dnevnemu zamudo je dospela v naše domove majska številka Mladike. Prinaša nam verno sliko kulturnih dogodkov doma in po svetu. Prozo, poezijo,

gledališče, knjige in film, praktične nasvete za dom in še marsikaj, vse to nam nudi zadnja številka. Lahko rečemo, da najde vsakdo svoje, celo ugankarji.

Kip Fatimske Marije v Trstu

Fatimski škof je daroval za svetišče Marije, Matere in Kraljice v Trstu Marijin kip. V torek 7. junija zvečer je prišel z ladjo v Trst, kjer so ga v slovesni procesiji prenesli v katedralo sv. Justa. Kip je spremljal tudi škof iz Fatime.

Za novo svetišče so že odobreni načrti. Cerkev bo zgrajena v modernem slogu in bo po svoji strukturi upodabljala Marijin monogram (AM).

Dopolnitev upravnih svetov v občinskih podjetjih

Občinski svet je izvolil svoje zastopnike v upravne svete raznih mestnih podjetij: Acegat, Gledališče Verdi, Združene bolnišnice ter Mestna podporni ustanova. Prvič so prišli v njihove upravne komisije tudi zastopniki opozicijskih skupin ter Sloveške demokratske zveze in Tržaške unije. Do prerokanj v mestnem svetu je prišlo zlasti zaradi izvolitve komunističnih in titovskih zastopnikov v te ustanove. Zaradi tega so odrekli sodelovanje v njih italijanski liberalci, krščanska demokratska občinska odbornika Pecorari

Katoliški dom v Gorici

Občinska gradbena komisija v Gorici je odobrila načrte za gradnjo dvorane pri Katoliškemu domu v drevoredu XX. Sept., 31. Dela za novo dvorano se bodo začela v kratkem.

Solska razstava na Nižji srednji in Strokovni šoli v Gorici

Dijaki Nižje gimnazije in Strokovne šole so pripravili lepo uspelo razstavo svojih risb. Pri razstavi so sodelovali dijaki vseh treh razredov gimnazije in prvih dveh razredov Strokovne šole (III. razr. Strokovne namreč nima risanja). Razstavljene risbe so šolske in proste. Veliko je kompozicij z narodnimi ornamentami, geometričnih kompozicij, prostih kompozicij, risanja iz narave in nekaj portretov. Dijaki so razstavo pripravili pod vodstvom svojih profesorjev risanja: prof. Noemi Renerjeve za Nižjo gimnazijo, prof. Vide Frankove in prof. Iva Bolčine za Strokovno šolo.

Otvoritev razstave je bila zadnji dan šole, po šolski maši, t. j. 28. maja. V razstavnem prostoru so se zbrali dijaki, ki razstavljajo, z nekaterimi svojimi profesorji. G. ravnatelj Nemeč je s kratkim nagovorom otvoril razstavo in podelil nagrade štirim dijakom. Za Nižjo gimnazijo sta bila nagrada Bertossi (Bratuž) Edi iz II. A za šolske risbe in Komac Peter iz III. A za proste risbe. Za Strokovno šolo pa sta bila nagrade Skorjanc Nadja iz I. B in Mozetič Sabina iz II. B. Poleg teh prvih nagradencev so zaslužili pohvalo še številni drugi. Na Nižji gimnaziji: Boškin Lado, Lakovič Branko, Tence Boris, Terpin Robert, Sekli Tatjana; s Strokovne šole pa: Figel Miroslav, Petean Mirela, Devetak Livija, Roner Marijan, Peterin Danilo, Princič Viljem, Zezlin Viljem, Hlede Bogdana, Brisko Dorina, Kacjančič Sonja. — Na Strokovni šoli so letos razstavili tudi zanimive kompozicije iz strojepisja, ki ga poučuje prof. M. Vižinova.

Razstavljene risbe so lepo in posrečeno izbrane, nekatere so zelo lepe in dobre. Ni treba tu še posebej omenjati, kolikoga pomena so take razstave za dijake same, za šolo in za našo javnost. Vsem ljubiteljem mladine, ki si te razstave še niso ogledali, svetujemo, naj jo obiščejo; razstava je namreč odprta še do 11. t. m. vsak dan od 10. do 12. ure. Dijakom in njihovim profesorjem pa vse naše priznanje!

Izpit
Dijake zadnjih razredov čakajo še izpiti. Sprejemni v I. gimnazijo se vrše od petka 3. junija dalje. Istega dne so se začeli tudi zaključni izpiti čez III. gimnazijo in čez III. razred strokovne šole ter v I. licej. Mature bodo pozneje, in sicer od 17. junija dalje.

in Spaccini pa sta iz istega vzroka odstopila. Sklep o vključitvi opozicije v upravo mestnih podjetij je star že več ko leto dni. KD je bila za to, da bi od tega izključili komuniste, mislovec ter titovsko Unione Socialista Indipendente. Temu sta se pa v večinskem taboru upirala Italijanska socialdemokratska in Republikanska stranka. Zupan dr. Franzl je v odgovoru na razne pripombe dejal, da vlada podobno stanje že leta in leta v večini italijanskih občin.

Razstave po šolah

Prireditvam, ki so jih pripravile nekatere šole, so sedaj sledile še razstave. Res lepe razstave so pripravili učenci in učence strokovnih šol v Dolini, Trstu in Nabrežini. Rojan ima že kar tradicijo, da se najbolj postavi, saj ima tudi največ učencev. Matere so se zadrževale predvsem pri delih svojih hčera, pa so tudi dela fantov bila vredna pohvale. Poleg del moram pohvaliti še risbe. Risba, zlasti tehnična je danes nujno potrebna, saj šele, tej sledi izdelek. Mnoge risbe so po natančnosti in lepoti res vredne skoraj permanentne razstave.

Pohvaliti pa moramo tudi strokovni šoli v Dolini in Nabrežini.

Osnovni šoli pri Sv. Ivanu in v Barokovljah sta se tudi lepo postavili.

Iz okolice pa moramo omeniti Ricmanje, ponovno Bazovico, Repentabor in Salež.

Prireditve in razstave so krona vsega dela med letom. Ponosni so lahko učitelji, starši in najbolj učenci, ki se na dan razstave najraje mude v šoli in pozabijo na dom.

Nagrajeni dijaki

Ob zaključku povemo še to, da so bili trije dijaki s strokovne šole posebej nagrajeni za svoje uspehe, in sicer so dobili nagrado, ki jo je podelila »Pokrajinska zveza za tehnični pouk« v Gorici. Vsak nagrajeni dijak je dobil 10 tisoč lir nagrade. Če pomislimo, da so bile nagrade le štiri in da so tri odnesli naši dijaki, je to zelo laskavo priznanje našim šolam in dijakom.

Šolski uspehi

Na Nižji srednji šoli v Gorici so izdelali sledeči dijaki:

Čez I. A razred: Bozic Ivan, Braini Marko, Bresciani Peter, Cotič Vojko, Devetak Severin, Drufovka Branko, Gomiseck Franko, HVALA Zdenko (odličnjak), Klanjšček Sergij, Marussi Edvin, Mozetič Mitja, Nanut Mirko, Obidig Srečko Bruno, Paulin Igor, Rosi Levin, Sussi Ivan, Troha Donat. — 6 dijakov ima popravne izpite; 2 dijaka sta zavrjnena.

Čez I. B razred: Bric Nevenka, Brisco Tatjana, Budal Nevica, Hlede Darinka, KOREN Silvana (odličnjakinja), Marassi Divina, Marega Loreta, Pahor Zarja, Radeti Milena, Skerk Natasa. — 5 dijakinj ima popravne izpite.

Čez II. A: Bassa Boris, BERTOSSI Edi (odličnjak), Krizman Dušan, Lakovič Branko, Leghissa Zvonko, Pahor Angel, Petarin Venceslav, Sosol Marjan, Tabaj Miloš, Tence Boris, Valentincic Emil. — 5 dijakov ima popravne izpite; 1 dijak je padel.

Čez II. B: Bregant Marija, Cescutti Ana, Devetak Aleksandra, Dornik Neda, Frandolič Marica, Jarc Adrijana, KORSIC Marija (odličnjakinja), Lasič Marija, Leban Maja, Marassi Doroteja, Marassi Marija, Marussi Natuška, Marega Helena, Mucci Stana, Nanut Joana, Pacor Marija, Paoletti Milojka, Paulin Nataša, Plesnicar Ester, Radetič Marta, Quinzi Adele, Visintini Marija, Znidarcic Ana. — 3 dijakinj imajo popravni izpit.

Čez III. razred: Vsi dijaki so pripuščeni k nižjemu tečajnemu izpitu.

Na Strokovni šoli v Gorici so izdelali sledeči dijaki:

Čez I. A razred: Bensa Dušan, Berlot Albin, Buiatti Marij, Černic Boris, Feri Danilo, Ferletic Ciril, Figel Miroslav, Gergolet Roman, Kersevani Zarko, Simcic Zvonko. — 6 dijakov popravlja; 3 dijaki so zavrjnjeni.

Čez I. B razred: Batistič Aleksandra, Černic Marija, Cijan Milena, Comelli Nadja, Ferletic Marija, Figel Milojka, Gravnar Nadja, Gravner Sonja, Komac Alenka, Pavletic Mirjam, Petejan Mirela, Semoli Marija, Skok Marija, Skorjanc Nada, Tomic Metoda, Volcic Albina. — 10 dijakinj popravlja.

Čez I. C razred: Devetak Ivan, Ferletic Karel, Frandolič Branko, Fergolet Gabriel, Germani Branko, PETERIN Danilo (odličnjak), PRESCHERN Ivan (odličnjak), Roner Marjan, Tomasig Lucijan, Ursic Emil. — 10 dijakov popravlja; 1 dijak zavrjnjen.

Čez II. A razred: Devetak Ludvik, Devetta Miloš, Fajt Radimir, Frandolič Karel, Komjanc Nikolaj, Lutman Dušan, Lutman Milovan, Pavlin Stanislav, Predan Alfred, Princic Viljam, Sfiligoj Radovan, Urdih Karel, Zabar Jožef, Zezlin Viljem. — 8 dijakov popravlja; 3 dijaki so zavrjnjeni.

Čez II. B razred: Delpin Nadja, Hlede Bogdana, Juretic Majda, Lutman Duška, Malič Bojana, Maraz Zmaga, Mozetic Sabina, Petejan Milojka, Skorjanc Marija, Ziani Zdenka. — 14 dijakinj ima popravne izpite; 3 dijakinje so zavrjnene.

Čez III. razred: so vsi dijaki pripuščeni k zaključnemu izpitu.

Žene pripovedujejo

Po rojstvu našega prvega otroka sva bila z možem v precejšnjih denarnih škripcih. Ko sem se nekoč zavedla, da otrok noče jesti tega, kar sem mu pripravila iz kupljenih škotel, sem prosila moža, naj bi jih vrnil prodajalničarju. Sprva se je mož protivil, potem je vzel škatle in na moje veliko zadovoljstvo odšel. Vrnil se je ves nasmejan. Da bi ne nadlegoval nameščencev, je sam, ne da bi ga opozorili, položil škatle na police in odšel.

Moj mož, doktor kemije, zahteva, da po jedi takoj operemo vse krožnike, da s tem preprečimo morebitne okužbe s postanimi jedmi. Ko pa sem morala teden dni prebiti v bolnišnici in je on ostal doma sam, je na čisto drug način rešil problem umazanih krožnikov: vtaknil jih je v hladilnik.

Poročila se je neka moja prijateljica. Nnje mož si je zaželel psa, ona pa je temu odločno nasprotovala. Tedaj je mož kupil usnjen povodec in vedno, ko se je vrnil domov, je na ta povodec privezal kako stolico ali kak drug kos hišne opreme. Potem je večkrat šel mimo tega predmeta in se sklonil in pobožal... psa, ki ga je samo on videl. Učinek ni izostal: sedaj imata psa iz kosti in mesa.

Ko se je na televizijskem platnu prikazal moj mož kirurg, ki je v svojem zdravniškem predavanju pojasnil kirurško tehniko pri operaciji uravnave hrbtenice, ga je naša stara kuharica opazovala z izredno pozornostjo. Po končanem sporedu je zmajala z glavo in dejala: »Na ljudeh bo znal izvršiti z nožem vse tiste lepe stvari, a samo Bog Oče in jaz veva česa je zmožen, ko reže pečenko.«

Moj mož ima dve grdi razvadi, ki so mi nadvse zoprne. Ko sem mu dejala, da sem pripravljena popraviti dve svoji napaki, če bi se on odrekel svojim razvadam, mi je začuden odgovoril: »Toda draga, jaz ne vem za nobeno tvojo napako, ti si zame najidealnejša žena na svetu.«

Nekdo je pisal nekemu škotskemu hotelirju, da bi sprejel v hotel poleg njega tudi njegovega psa. Dobil je sledeči odgovor:

»Gospod, že trideset let vršim posel hotelirja; v tem času se ni nikdar zgodilo,

Dne 5. t. m. nas je za vedno zapustila v 90. letu starosti naša predobra teta

Kristina Doljak

učiteljica v pokoju.

Položili smo jo v družinski grob v sredo 8. t. m. pri Sv. Roku v Solkanu. Naj počiva v miru.

Nečak dr. Igor Franco z ženo Jelo in otroki: Majo, Nevo, Vido in Vanjem

Gorica-Solkan, dne 8. junija 1960.

STARŠI NA TRŽAŠKEM, VPIŠITE SVOJE OTROKE ZA KOLONIJE, ČAS JE DO 15. JUNIJA

KMEČKA BANKA - GORICA

GORICA, UL. MORELLI 14 - TEL. 22-06

BANKA POOBLAŠČENA OD BANCA D'ITALIA ZA ZUNANJO TRGOVINO

Vam nudi ugodne pogoje za trgovske posle in bančne usluge (tekoči računi, hranilne vloge, posojila, inkaso — in skonto menic, posli z inozemstvom, itd.)

ŽENSKI KOTIČEK

Nizki ideali

Policijski stražniki so na milanskem glavnem kolodvoru ustavili tri dekleta, ki so vzbudile njihovo pozornost zaradi pohajkovanja na postaji. Brez vsakega odpora so šle na policijsko stražnico.

Kako se pišete? — Antonija, Elda in Gracija Costantini: 18, 17 in 15 let. — Od kod ste? — Iz Burana pri Benetkah. — Kaj potem počnete v Milanu? — V Milan smo prišle, da bi videle Tonyja Dallo, ker nas njegov glas silno privlači. Tkoj smo šle na njegov stanovanje, vemo menda imele napačen naslov. Vendar se nismo hotele vrniti domov, ne da bi uresničile svoje sanje. Ostale smo v Milanu. Ko smo porabile denar, smo iskale kakršnokoli zaposlitev, a nismo ničesar našle. Že nekaj dni nismo jedle, spimo na prostem, vendar ne moremo več...

Policijski uradnik je obstal. Zdelo se mu je, da je vse gola fantazija. Ali je mogoče, da tri dekleta zgubijo glavo na tak način in da resno spravlja v nevarnost svojo čast in poštenje? Toda po kratki preiskavi je ugotovil, da je vse res. Odredil je prisiljen povratek deklet domov.

Kako žalostno je, da more imeti kakšne dekletke tako nizke ideale!

Raketa »Atlas« poletela 14.800 km

Prejšnji teden so ameriške pomorske sile izstrelile medcelinsko raketo »Atlas« s Cap Canaveralskega rtiča, ki je preletela 14.800 km; torej več kot sovjetski pozimi na Tihem morju.

OBVESTILA

APOSTOLSTVO MOLITVE priredi manje v Drežnico zadnje nedelje junija 26. VI. 1960. — Vpisovanje pri g. fotografu S. Kleindienstu na Travniku.

DAROVI

Za Marijin dom v Rojanu: Z. M. 1.000; N. N. ob 50-letnici poroke 10.000; Bandelj 1.000; Micheli 1.000; N. N. 100.000; sklepni šmarnic 25.230; M. F. 1.000; S. O. 10.000; B. F. 1.000; Mozetič Fani iz Barokovlj 2.000 lir. — Bog plačaj!

Za Slov. sirotišče: Duhovnik iz Gorice 10.000; prof. Muhr, USA 2.000; gdč. M. P. Gorica 10.000; č. g. Mazora 50.000; Slov. venke iz Cairu 5.000 lir.

Iskren Bog povrni!

Za Katol. sklad: Družina Antonič, Jamlje 500 lir — Bog povrni!

Za Alojzijevišče: A. V. 2.500; Slovenka iz Cairu 5.000; P. L. 1.000; družina Priščič iz Sovodenj namesto cvetja na grobnici Antona Kovca s Peči 1.000 lir.

Bog povrni dobrotnikom, rajnemu nakloni večni pokoj.

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca trgovski L 20, osmrtnice L 30, več 7% davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici